

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 10 maja 2007 r.

w sprawie ustawy o zmianie ustawy o rzemiośle

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 13 kwietnia 2007 r. ustawy o zmianie ustawy o rzemiośle, odrzuca tę ustawę.

MARSZAŁEK SENATU

Bogdan BORUSEWICZ

UZASADNIENIE

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 13 kwietnia 2007 r. ustawy o zmianie ustawy o rzemiośle, podjął uchwałę o jej odrzuceniu.

Decyzja ta została podjęta po wnikliwym rozważeniu prawnych i faktycznych argumentów przemawiających zarówno za przyjęciem regulacji, jak i za jej odrzuceniem. Senat wziął w szczególności pod uwagę liczne opinie i stanowiska organizacji samorządu gospodarczego, które wskazywały na braki noweli oraz niebezpieczeństwa wiążące się z jej wejściem w życie i praktycznym stosowaniem.

Według Izby poważne wątpliwości co do zgodności z Konstytucją budzi już sama definicja rzemiosła, na nowo sformułowana w ustawie uchwalonej przez Sejm.

Przyjęta w zmienionym art. 2 konstrukcja, w swej istocie zamykająca katalog profesji rzemieślniczych, godzi w wyrażoną w art. 22 Konstytucji zasadę swobody działalności gospodarczej. Zgodnie z powołaną normą konstytucyjną, ograniczenie wolności działalności gospodarczej jest dopuszczalne tylko w drodze ustawy i tylko ze względu na ważny interes publiczny.

Art. 2 ust. 4 w brzmieniu nadanym przez analizowaną ustawę stanowi, że zawody znajdujące się na liście zawodów rzemieślniczych mogą wykonywać wyłącznie osoby posiadające potwierdzone kwalifikacje zawodowe, a listę zawodów ustalać ma minister właściwy do spraw gospodarki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, po zasięgnięciu opinii Związku Rzemiosła Polskiego, w drodze rozporządzenia.

Ustanowienie listy zawodów rzemieślniczych, ograniczającej w stosunku do obecnego stanu prawnego wolność działalności gospodarczej w sferze rzemiosła, w akcie rangi podustawowej, nie spełnia standardów wyznaczonych w art. 22 Konstytucji. Sama delegacja jest przy tym niezgodna z art. 92 ust. 1 Konstytucji, ponieważ nie określa wytycznych dotyczących treści aktu wykonawczego.

Nie wiadomo ponadto, jaki ważny interes publiczny, o którym mowa w art. 22 Konstytucji, miałby przemawiać za wprowadzeniem reglamentacji w dostępie do zawodów rzemieślniczych.

W opinii Senatu, w świetle przyjętej w noweli koncepcji, pojęcie rzemiosła ograniczać się będzie tylko do zawodów, które znajdą się na liście ustalonej w rozporządzeniu. Spowoduje to dodatkowo konflikt z wynikającymi z wyrażonej w art. 2 Konstytucji zasady demokratycznego

państwa prawa, zasadami ochrony praw słusznie nabytych oraz ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przezeń prawa.

Poza argumentami stricte konstytucyjnymi, nowa definicja rzemiosła powoduje wątpliwości dotyczące spójności ustawy z regulacjami dotyczącymi rzemiosła, zawartymi w przepisach dotychczas obowiązujących.

Argumentem przemawiającym za odrzuceniem ustawy była ponadto przyjęta przez Sejm w trzecim czytaniu poprawka do art. 11 ust. 3 ustawy, w myśl której za uprawnione do przeprowadzania egzaminów kwalifikacyjnych na tytuł zawodowy czeladnika lub mistrza określonego rzemiosła uznane zostały tylko izby rzemieślnicze zrzeszone w Związku Rzemiosła Polskiego. Rozwiązanie to, zdaniem Senatu, pozbawia prawa do określonego rodzaju działalności inne organizacje rzemiosła, naruszając w ten sposób wynikającą z art. 32 Konstytucji zasadę równości. Wspomniana zasada nie zezwala bowiem na tworzenie uprzywilejowanej pozycji jednego podmiotu względem innych podmiotów o takim samym statusie prawnym.

Biorąc pod rozwagę powyższe racje Senat uznał, że przyjęcie zaproponowanej ustawy mogłoby - zamiast przewidywanych przez wnioskodawców pozytywnych skutków dla polskiego rzemiosła - przynieść efekt odwrotny, choć niezamierzony przez twórców.

W opinii większości Senatorów głosujących za przyjęciem wniosku o odrzucenie ustawy, zmiana prawa dokonywana bez ważnego powodu jest złą praktyką. Tym bardziej wątpliwa wydaje się zmiana modelu funkcjonowania polskiego rzemiosła w sytuacji, gdy brak jest przesłanek wskazujących na konieczność zmian, istnieją za to istotne argumenty przemawiające za tym, że sytuacja prawna adresatów zmienianych przepisów może się pogorszyć.